

Zdravotní ústav se sídlem v Brně

Gorkého 6, 602 00 Brno

**Ministerstvo zdravotnictví
finanční odbor – p. Zemanová
Palackého nám. 4
128 01 P r a h a 2**

Váš dopis značky/ze dne

Naše značka
ZÚB154/2005

Vyřizuje/linka
Ing.Hrabálek
541 421 243

Datum
30. 01. 2006

Věc :   Roční zpráva za rok 2005 zpracovaná podle vyhlášky č. 323/2005 Sb., kterou se stanoví obsah roční zprávy.

Název organizace : Zdravotní ústav se sídlem v Brně
Sídlo : 602 00 Brno, Gorkého 6
IČO : 71009531
DIČ : CZ71009531
DPH neplátce – rozhodnutí o zastavení řízení

Forma organizace : příspěvková organizace
Zřizovatel : Ministerstvo zdravotnictví ČR, rozhodnutí
Datum vzniku : 1. 1. 2003
Zápis do OR : ZÚ Brno nemá zákonnou povinnost zápisu do OR

Telefonní spojení : 541421211
FAX : 541213548
WWW: zubrno.cz

Statutární orgán : RNDr. Bohumil Pokorný, CSc. - ředitel

Pracoviště:

Centrum ředitele	- Brno, Gorkého 6
Centrum provozně ekonomické	- Brno, Gorkého 6, Šámalova 96
Centrum laboratoří	- Brno, Masná 3a, 3c, Cornovova 68
detašované pracoviště CL	- Znojmo, MUDr.J.Jánského 15
Centrum ochrany a podpory zdraví	- Brno, Gorkého 6, Stará 25
Centrum klinické mikrobiologie	- Brno, Gorkého 6, Jugoslávská 17
Centrum JIH	- Hodonín, Plučárna 1a
detašované pracoviště CJ	- Břeclav, Sovadinova 48
Centrum Sever	- Vyškov, Masarykovo nám. 16
detašované pracoviště CS	- Blansko, Mlýnská 2

Předmět činnosti

Předmětem činnosti ze zřizovací listiny a zákona je ochrana veřejného zdraví, zejména:

- vyšetřování a měření složek životního prostředí a pracovních podmínek, vlastností výrobků a potravin, vyšetřování biologického a klinického materiálu jak pro účely výkonu státního zdravotního dozoru, tak i formou placených služeb pro širokou veřejnost, provádění konzultačních a expertizních činností v oblasti životního a pracovního prostředí,
- monitorování zdravotního stavu obyvatelstva a faktorů životního prostředí a životních a pracovních podmínek, k přípravě podkladů pro hodnocení a řízení zdravotních rizik a pro činnost orgánů ochrany veřejného zdraví jako složky integrovaného záchranného systému,
- zabezpečení a provádění místních programů ochrany a podpory zdraví, výchova k podpoře a ochraně veřejného zdraví a poskytování zdravotních, poradenských a dalších služeb,
- zajišťování odborných podkladů pro výkon činnosti orgánů státní správy na úseku ochrany veřejného zdraví,
- plnění dalších úkolů stanovených orgány veřejného zdraví a zřizovatelem.

Údaje o majetku

ZÚ Brno má příslušnost hospodařit s majetkem státu pro plnění předmětu činnosti ze zřizovací listiny. Náklady na provoz, údržbu a opravy, jakož i pořízení nového majetku hradí organizace v rámci vlastních nákladů a fondu reprodukce majetku.

Dále, na základě smlouvy o nájmu nebytových prostor a smlouvy o výpůjčce movitého majetku, ZÚ Brno používá majetek Statutárního města Brna. U tohoto majetku hradí ZÚ Brno nájemné, náklady na provoz, údržbu a běžné opravy. Opravy většího rozsahu u nemovitého majetku hradí vlastník.

Na základě smlouvy o zápůjčce majetku se Státním zdravotním ústavem Praha používá ZÚ Brno také movitý majetek SZÚ (měřicí vůz HORIBA), kde rovněž hradí náklady spojené s provozem a opravami, případně s potřebným novým vybavením.

Veškerý majetek je plně využíván k plnění úkolů organizace. Nefunkční majetek je průběžně v souladu s platnými předpisy vyřazován, nadbytečný majetek je nabízen jiným státní organizacím.

V rámci fondu reprodukce je pořízován majetek náhradou za vyřazený a dále majetek nový, který je nutný pro výkon činností ZÚ Brno.

Účetní odpisy vycházejí z předpokládaného opotřebení majetku, provádí se a účtují měsíčně na základě odpisového plánu daného vnitřní směrnici. Daňové odpisy se neprovádí.

Pohledávky a závazky

Pohledávky - převzaté:

V rámci reorganizace hygienických stanic k 1.1.2003 byly na ZÚ Brno převedeny nedobytné pohledávky ve výši cca 695 tis.Kč. Nejvyšší podíl byl po KHS Brno.

V průběhu roku 2004 byly dlužné částky, které dosud nebyly řešeny soudní cestou, předány k právnímu vymáhání. V důsledku soudních nařízení došlo k úhradě pohledávek ve výši cca 47 tis.Kč.

Některé pohledávky byly posouzeny jako nedobytné. Jednalo se zejména o pohledávky za právníky osobami, které zanikly bez právního nástupce a za fyzickými osobami, které zemřely nebo se staly jinak nedostupnými.

U všech těchto případů by náklady spojené s dalším vymáháním několikanásobně přesáhly hodnotu samotné pohledávky anebo pravděpodobnost vymožení takovéto pohledávky byla minimální. Celkem bylo v roce 2004 odepsáno těchto pohledávek za cca 26 tis.Kč.

Odpis pohledávek po hygienických stanicích byl kryt převzatým fondem oběžných prostředků.

V průběhu roku 2005 bylo z výše uvedených pohledávek, na základě soudních výroků a rozhodnutí uhrazeno cca 6 tis.Kč a odepsáno cca 472 tis.Kč. Odpis byl ještě částečně kryt fondem oběžných aktiv, zbytek pak šel na vrub nákladů ZÚ Brno.

V soudním řešení zůstávají pohledávky za cca 143 tis.Kč.

Pohledávky - z vlastní činnosti:

Tyto pohledávky se celoročně pohybovaly ve výši cca 4 - 6 mil.Kč a byly v přiměřených lhůtách průběžně spláceny.

Neuhrazené pohledávky jsou v rámci standardního procesu popsáno ve vnitřní směrnici ZÚ Brno vždy dvakrát vymáhány prostřednictvím upomínek. Pokud dlužníci ani po upomínkách neuhradí závazek, jsou pohledávky předány k dalšímu vymáhání právní cestou. Z těchto pohledávek nebyla v roce 2005 žádná odepsána jako nedobytná. Z běžných pohledávek roku 2004 byly pouze proúčtovány do nákladů organizace (účet 549) neuznané výkony zdravotních pojišťoven, které nebyly do konce roku 2004 uhrazeny, ale byly již proúčtovány ve výnosech a vyúčtování výkonů bylo až v roce 2005.

Celková výše nedobytných pohledávek je cca 250 tis.Kč (bez zdravotních pojišťoven). V procesu právního vymáhání jsou pohledávky za cca 80 tis.Kč, ostatní pohledávky jsou ve stavu upomínek.

Celkově lze říci, že platební morálka klientů ZÚ Brno je relativně dobrá; to se týká i úhrad od zdravotních pojišťoven, kde nebývá doba prodlení splatnosti delší než 30 dnů. S velkým zpožděním platí pouze nemocnice.

Závazky:

V průběhu roku 2005 byly faktury placeny v souladu s uvedenou lhůtou splatnosti a ZÚ Brno tak nemá dlouhodobé závazky v oblasti dodavatelských faktur ani v jiné oblasti.

Údaje o rozpočtu ZÚ Brno v nákladových a výnosových položkách

Ukazatel	Rozpočet nákladů (v tis. Kč)		
	Schválený	Po změnách	Skutečnost
501 spotřeba materiálu	15 000	15 000	15 962
502 spotřeba energie	3 750	3 750	4 123
511 opravy a udržování	1 500	1 500	1 557
512 cestovné	450	450	511
513 náklady na reprezentaci	15	15	10
518 ostatní služby	6 951	8 098	10 010
521 mzdové náklady	53 526	54 441	53 260
524 zákonné soc. pojištění	18 734	19 055	18 617
527 zákonné soc. náklady	1 066	1 084	1 064
543 odpis pohledávky	0	0	157
545 kurzové ztráty	0	0	1
549 jiné ostatní náklady	1 000	1 475	2 322
551 odpisy DHM a HM	8 000	7 000	6 673
Náklady celkem	109 992	111 868	114 268

Ukazatel	Rozpočet výnosů (v tis. Kč)		
	Schválený	Po změnách	Skutečnost
602 tržby z prodeje služeb	44 802	44 802	46 863
644 úroky	0	0	18
648 zúčtování fondů	0	0	1 361
649 jiné ostatní výnosy	0	0	698
Výnosy organizace	44 802	44 802	48 940
691 dotace na provoz	65 190	67 066	67 066
Výnosy celkem	109 992	11 868	116 006
Výsledek hospodaření	0	0	1 738
Počet pracovníků	230	230	225
Investiční dotace	0	0	140

V rámci schváleného rozpočtu byly ZÚ Brno poskytnuty finanční prostředky ve výši 65 190 tis.Kč, limitní usměrnění výše platů bylo ve výši 53 526 tis.Kč. V průběhu roku došlo k posílení prostředků na provoz o účelové prostředky na :

- 38 tis.Kč prevence HIV/AIDS
- 584 tis.Kč Národní program zdraví -projekty
- 1 254 tis.Kč zvýšení mzdových tarifů

Upravený příspěvek na provoz na konci roku 2005 tak činil 67 066 tis.Kč; v roce 2004 byl 66 907 tis.Kč a v roce 2003 byl 63 323 tis.Kč.

Z neinvestičních účelových výdajů - z příspěvku na činnost - byly částečně financovány také níže uvedené projekty:

- projekty podpory zdraví – Národní program zdraví celkem	584 tis.Kč
z toho na: 9270 – Alkohol nalíc i naruby	45 tis.Kč
9271 – Zabiják hluk	47 tis.Kč
9273 – Společně to zvládneme	54 tis.Kč
9275 – Hubneme s Bumbřínkem	140 tis.Kč
9276 – Pyramidáček	105 tis.Kč
9278 – Anorexie, bulimie	108 tis.Kč
9274 – Prevence nádorových onemocnění v okrese Hodonín	32 tis.Kč
9277 – Hubneme ve dvojicích	53 tis.Kč
- program prevence HIV/AIDS	38 tis.Kč
Celkem	622 tis.Kč

ZÚ Brno se také podílel v rámci své hlavní činnosti na **Monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí**, a to na projektech v celkovém objemu vyjádřeném jako vlastní náklady na objem vykonaných prací ve výši 3 011 284 Kč:

- projekt I - Zdravotní důsledky a rizika znečištění ovzduší	1 774 243 Kč
- projekt III - Zdravotní důsledky a rušivé účinky hluku	357 197 Kč
- projekt IV - Zdravotní důsledky zátěže lidského organismu chemickými	

- projekt	VI	látkami z potravinových řetězců, dietetární expozice	76 326 Kč
		- Zdravotní stav a vybrané ukazatele demografické a zdravotní statistiky	751 160 Kč
- projekt	VII	- Zdravotní rizika pracovních podmínek a jejich důsledky	52 358 Kč

Mimo výše uvedené projekty realizoval ZÚ Brno celkem **27 tématických úkolů** pro Krajskou hygienickou stanici Jihomoravského kraje a ZÚ Brno prohlubujících odborný dosah činnosti Zdravotního ústavu. Tématické úkoly byly v první řadě zaměřeny na poznávání souvislostí vlivu pracovního a životního prostředí a způsobu/stylu života populace na její zdravotní stav a jejich náklady lze vyjádřit částkou ve výši 4 285 430 Kč. Zdravotní ústav dále zajišťoval komplexní požadavky KHS pro **státní zdravotní dozor** a další **zdravotnické činnosti**. Všechny účelové prostředky byly plně vyčerpány na dané účely a v souladu se zásadami pro jejich čerpání.

Hodnocení hospodaření

V oblasti **neinvenšičních provozních výdajů** vynaložil ZÚ Brno nejvíce prostředků na :

- materiálové náklady - laboratorní potřeby a přípravky a očkovací látky,
- služby - kalibraci přístrojů, autorizace, akreditace a reakreditace laboratoří, provoz internetu a stravování zaměstnanců,
- ostatní náklady - průčtování neuznaných výkonů pojištěven z roku 2004, pojištění a školení zaměstnanců.

U nákladů se ZÚ Brno podařilo i přes nárůsty cen energií, pohonných hmot i jiných vstupů, zachovat úroveň roku 2004.

Vlastními výnosy získal ZÚ Brno 46 863 tis.Kč. V rámci ostatních výnosů 2 077 tis.Kč, kdy 962 tis.Kč tvořilo zúčtování s fondem reprodukce na krytí nákladů spojených s opravou a údržbou movitého a nemovitého majetku, 399 tis.Kč tvořilo zúčtování s fondem odměn na krytí překročeného objemu mzdových prostředků z důvodu zvýšených mzdových nákladů. Mimořádné výnosy ve výši 716 tis.Kč tvořily úroky z banky za běžné účty, vratky za energie roku 2004 a doplatky pojištěven (577 tis.Kč), dále pak příjmy z pronájmu nebytových prostor 45 tis.Kč a náhrady nákladů spojených s pronájmem 94 tis.Kč.

V objemu vlastních výnosů došlo k mírnému poklesu příjmů od zdravotních pojištěven, a to zejména z důvodu, že některá zdravotnická zařízení si začala ve větší míře provádět specifické laboratorní rozborů a výkony. K celkovému nárůstu vlastních výnosů došlo zejména z důvodu provádění nových specializovaných akreditovaných laboratorních rozborů vedoucích k získání nových odběratelů. Díky tomu skončilo hospodaření ZÚ Brno za rok 2005 neplánovaným ziskem 1 738 tis.Kč.

Nejvýznamnějším příjemcem služeb od ZÚ Brno je stát prostřednictvím KHS Jm kraje a zdravotní pojišťovny.

Celkové výnosy organizace činily v % vyjádření :

	rok 2003	rok 2004	rok 2005
- příspěvek na provoz	59 %	59 %	58 %
- vlastní výnosy	39 %	40 %	40 %
- mimořádné výnosy + zúčtování fondů	2 %	1 %	2 %

Mzdové náklady - limit na mzdy a platy byl čerpán na 98 %, přípustný objem mzdových prostředků na 101 %. Důvod nedočerpání mzdového limitu daného zřizovatelem je ten, že v rámci přidělených mzdových prostředků musí organizace dodržovat i přípustný objem mzdových prostředků, který v případě ZÚ Brno vychází v důsledku tarifních mezd nižší, než limit. Překročení přípustného objemu mzdových prostředků o částku 399 tis.Kč bylo způsobeno vyššími mzdovými náklady pro zachování stávající mzdové politiky ZÚ. Toto překročení je, v souladu s § 59 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, kryto z fondu odměn.

Mzdy a platy celkem	53 260 tis.Kč
z toho :	
mzdové náklady	53 181 tis.Kč
OON	79 tis.Kč

Součástí mzdových nákladů byly i vyplacené odměny za životní jubilea, za mimořádné práce a zlepšené hospodaření v průběhu roku v celkové výši 3 348 tis.Kč (6,3 % z celkového objemu prostředků na mzdy a platy).

V rámci ostatních osobních nákladů bylo použito 22 tis.Kč na výplatu odstupného a 57 tis.Kč na dohody o provedení práce v rámci ZÚ – řízení referentských aut.

Limit pracovníků stanovený zřizovatelem pro rok 2005 (230 pracovníků) nebyl překročen; přepočtený počet zaměstnanců za celý rok činil 225 osob.

Základní personální údaje (stav k 31.12.2005)

1. Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví

Věk	Muži	Ženy	Celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
21 – 30 let	6	18	24	10
31 – 40 let	5	33	38	16
41 – 50 let	10	53	63	27
51 – 60 let	13	70	83	36
61 let a více	11	14	25	11
Celkem	45	188	233	100
%	19	81	100	

2. Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví

Dosažené vzdělání	Muži	Ženy	Celkem	%
Základní	1	12	13	5
Vyučen	10	10	20	9
Středně odborné	4	5	9	4
Úplně střední	2	12	14	6
Úplně střední odborné	7	65	72	31
Vyšší odborné	1	28	29	12
Vysokoškolské	20	56	76	33
Celkem	45	188	233	100

3. Celkový údaj o průměrných platech

	Celkem
Průměrný hrubý měsíční plat	19.705 Kč

4. Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních a služebních poměrů zaměstnanců

	Počet
Nástupy	23
Výstupy	26

5. Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců

Doba trvání	Počet	%
do 5 let	76	33
do 10 let	35	15
do 15 let	29	12
do 20 let	42	18
nad 20 let	51	22
Celkem	233	100

Pořizování nových investic pro provoz ZÚ Brno

V oblasti **investičních výdajů** byly zdroje na pořízení vytvořeny v rámci odpisů a z účelové dotace od zřizovatele.

Vlastních prostředků bylo použito z fondu reprodukce 4 483 tis.Kč. Dotace od zřizovatele v rámci financování ISPROFIN činila 140 tis.Kč a byla účelově určena na nákup přístroje autosampler; spoluúcast ZÚ při pořízení činila 170 tis.Kč.

Z titulu modernizace a obnovy dlouhodobého majetku byly pořízeny především méně nákladné laboratorní přístroje a vybavení (inovace laboratorního vybavení) a jedno auto.

Bezúplatným převodem získal ZÚ Brno od Pozemkového fondu ČR příslušnost k hospodaření s novým pozemkem na Masné ulici. Do majetku byly také zaevidovány dosud nepřevedené pozemky z reorganizace hygienických stanic.

Závěr

Zdravotní ústav se sídlem v Brně dodržel v roce 2005 zásady hospodárnosti podle výše citovaného zákona o rozpočtových pravidlech. Všechny vynaložené náklady byly podloženy potřebou a nezbytností pro zajištění všech činností ZÚ Brno a byly pokryty vlastními zdroji, tj. z příspěvku na provoz a z výnosů z činností za úhradu; investiční výdaje z odpisů prostřednictvím fondu reprodukce majetku a z dotace od zřizovatele.

V průběhu roku 2005 obdržela organizace účelové peněžní dary pro oddělení podpory a ochrany zdraví ve výši 200 tis.Kč - od firmy McDonald's 50 tis.Kč na podporu sportovně-edukativní akce a od firmy Daniel Šorm 150 tis.Kč na realizaci a distribuci knihy na téma výživa-bulimie, anorexie. Prostředky byly použity v souladu s darovacími smlouvami.

Organizaci nevznikla v roce 2005 žádná škoda a nebyly jí předepsány žádné sankce.

Rozdělení hospodářského výsledku

Hospodaření ZÚ Brno za rok 2005 skončilo se **ziskem 1 738 tis.Kč**, který je navržen k rozdělení následovně :

do fondu odměn	400 tis.Kč
do rezervního fondu	1 338 tis.Kč

Spolupráce se zahraničím

ZÚ Brno není kolektivním členem v žádné mezinárodní organizaci. Někteří ze zaměstnanců jsou individuálními členy odborných organizací převážně laboratorního směru, přičemž veškeré náklady na toto členství si hradí ze soukromých prostředků.

V roce 2005 se konferencí na mezinárodní úrovni zúčastnil pouze RNDr. Drašar z titulu svého členství v odborné organizaci EWGLINET, a to v Římě, Berlíně a Chicagu. Náklady byly hrazeny částečně Ministerstvem zdravotnictví a Evropskou komisí.

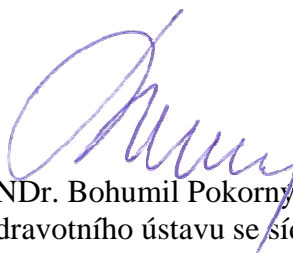
Přínos jeho účasti na těchto konferencích je směřován do dalšího zkvalitnění práce NRL pro legionely, kde je vedoucím. Odborně je vyjádřen přípravou a schválením zásad epidemiologické prevence/surveillance incidence legionelóz v nemocničním prostředí.

Podklad zpracovala: Jitka Handlová – vedoucí ekonomického oddělení

Dne: 23.1.2006

Kontroloval: Ing. Václav Hrabálek – vedoucí provozně ekonomického centra

Dne: 25.1.2006

RNDr. Bohumil Pokorný, CSc.
ředitel Zdravotního ústavu se sídlem v Brně